

Folkekirkens Nødhjælp: Vi skal investere massivt i mad og menneskerettigheder

Altinget

Af Birgitte Qvist-Sørensen, Generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp, bestyrelsesformand ACT Alliance, formand for bestyrelsen, Verdens Bedste Nyheder 20-06-22

Krigen i Ukraine er en tragedie for ukrainerne og ryster resten af verden med eksploderende energi- og fødevarerpriser. Situationen kalder på en gentænkning af fødevarsystemerne, skriver Birgitte Qvist-Sørensen.

Lige nu oplever vi en af de værste globale fødevarerkriser nogensinde. Mange af de lande, der knap nok har rejst sig efter covid-19-pandemien, er ekstremt hårdt ramt af klimakrisen. Krigen i Ukraine sætter turbo på de andre kriser og forårsager forfærdelige vilkår for millioner af mennesker i verdens fattigste og mest udsatte lande.

Rusland forhindrer hveden fra Ukraine i at komme ud på verdensmarkedet, og fødevarerpriserne stiger så kraftigt, at almindelige familier ikke længere har råd til at købe mad i butikker og på markeder.

Millioner af mennesker på Afrikas Horn lider under den værste tørke i 40 år, og i Sydsudan er store områder oversvømmet.

Befolkningerne har brug for akut nødhjælp, så de ikke dør af sult. Og det har Folkekirkens Nødhjælp fokus på lige nu i Etiopien og Kenya med ekstra og kærdkommen finansiering fra blandt andet Udenrigsministeriet, EU og Augustinus Fonden. Men problemet er ikke løst med akut nødhjælp.

Nye lokalforankrede fødevarsystemer

Det er afgørende, at vi skaber nye fødevarsystemer, så de mest udsatte mennesker i verden bliver i stand til at brødføde sig selv med sunde og rigelige afgrøder i den klimaforandrede virkelighed.

Vi skal gentænke fødevarsystemerne, så værdikæder fra jord til bord er stærke, bæredygtige og lokale og mindre afhængige af importerede fødevarer, og ikke mindst hvede. Dermed bliver landene mindre udsatte, mere bæredygtige og mere robuste i mødet med klimaforandringer, globale fødevarerprisstigninger og galoperende energipriser.

Partnerskaber mellem civilsamfund, danske og lokale fødevarerproducenter kan bidrage til omstillingen og de nytænkte fødevarsystemer.

Ingen sult i demokratier

Udviklingen af lokale fødevarer systemer og klimaresistente afgrøder nytter kun, hvis vi samtidig understøtter menneskerettigheder og lokal inddragelse i beslutningsprocesser. Det er det gamle omkvæd om, at ingen (eller i hvert fald mærkbart færre) sulter i demokratier.

Vi skal gentænke fødevarer systemerne, så værdikæder fra jord til bord er stærke, bæredygtige og lokale og mindre afhængige af importerede fødevarer

Birgitte Qvist-Sørensen, generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp

Men det er ikke gratis at løse verdens fødevarer problemer og samtidig understøtte demokrati og rettigheder. Støtte til menneskerettighedsforkæmpere og kvinders deltagelse politiske beslutningsprocesser koster penge.

Fra dansk side kan vi bidrage til at skabe en bedre verden ved at investere langsigtet i de mennesker, der bebor den. Det er på sigt den eneste farbare vej til en mere regelbaseret verden med færre autokratiske Putin'er og mere opbakning til internationale institutioner, herunder FN's Sikkerhedsråd.

Og her bør Danmark gå i spidsen, som vi historisk set har gjort, men nu med mindre aftryk.

Udviklingsbistanden skal bruges på verdens fattigste

Jo, vi giver stadig - som et af få lande i OECD - 0,7 procent af vores BNP i bistand. Men trenden gennem de seneste 10 år er klar: Vores udviklingsbistand er faldet. Og ikke nok med det.

Flere og flere penge tages fra den rettighedsbaserede og langsigtede bistand - og bruges i stedet på grøn omstilling i Kina og Sydamerika, freds- og stabilitetsindsatser i Mellemøsten og ukrainske flygtninge i Danmark. Alt sammen nok så vigtige indsatser, som bare ikke burde finansieres over den fattigdomsorienterede udviklingsbistand.

Det er ikke ulovligt. Andre lande gør det samme. Men det løser ikke verdens galoperende fødevarer krise og ruster os ikke til fremtidens galoperende kriser.